

Л. М. Л.
01.08.2024

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет механічний
Кафедра комп'ютерних систем

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Перший проректор, професор
Анжеліка БАТРАКОВА
« 22 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	ОК 21 Навчальна практика <small>(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)</small>
статус дисципліни	обов'язкова <small>(обов'язкова / вибиркова)</small>
рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) <small>(перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))</small>
галузь знань	03 «Гуманітарні науки» <small>(шифр і назва галузі знань)</small>
спеціальність	035 «Філологія» <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
спеціалізація	035.10 Прикладна лінгвістика <small>(шифр і назва спеціалізації)</small>
освітня програма	Філологія (Прикладна лінгвістика) <small>(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)</small>
мова навчання	українська

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: формування в студентів системи знань і вмінь, пов'язаних з автоматизацією процесу перекладу.

2. Передумови для вивчення дисципліни: для успішного оволодіння дисципліною студенти повинні оперувати знаннями, навичками та вміннями, отриманими у ході вивчення курсів ОК 1 Культура мовлення фахівця-філолога, ОК 2 Особливості професійного спілкування країн світу, ОК 6 Вступ до мовознавства, ОК 7 Основи інформаційних технологій, ОК 8 Комп'ютерна графіка, ОК 9 Системи управління базами даних, ОК 20 Навчальна практика.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів / год.	4 кредити / 120 годин
Семестр викладання дисципліни	<u>4</u> (порядковий номер семестру)
Розподіл часу за навчальним планом:	
– лекції, год.	
– практичні (семінарські) заняття, год.	
– лабораторні заняття, год.	
– самостійна робота, год.	120
– курсовий проєкт, год.	
– курсова робота, год.	
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	
– підготовка та складання екзамену, год.	
Підсумковий контроль	Захист звіту з практики.

4. Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

СК 15. Здатність використовувати базові гнучкі навички у завданнях комп'ютерної лінгвістики та розробці сучасних інформаційних продуктів.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні і комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. Застосовувати професійно-комунікаційні та організаційні навички для забезпечення фахової діяльності у галузі програмування.

ПРН 22. Застосовувати знання з автоматичної обробки мови та мовлення, WEB технологій та WEB.

6. Методи навчання:

Методи навчання:

МН1– комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності , навчальна дискусія, пояснення);

МН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

МН3 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

МН4 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

МН5 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Під час проведення навчальної практики та захисту звіту про її проходження здобувач може отримати максимальну кількість балів – 100 балів.

1 Після закінчення практики здобувачі мають оформити й подати на кафедру звіт про виконання її програми та індивідуального завдання. Цей документ має бути підписаний керівником підрозділу бази практики. Після захисту звіт зберігається на кафедрі протягом трьох років.

Звіт разом з направленням на практику, індивідуальним завданням і щоденником (за наявності) подається на розгляд для оцінювання керівнику практики від кафедри.

2 Підсумковий контроль результатів практики проводиться за графіком консультацій кафедри.

3 До захисту звітів з практики допускаються здобувачі, які виконали вимоги програми практики. Захист звітів відбувається у комісії, яку призначає завідувач кафедри.

4 Оцінювання результатів практики здійснюється експертно. Оцінка за практику обчислюється як сума балів за результатами виконання завдань

практики, оформлення звіту та його захисту згідно з таблицею 1.

При оцінюванні враховується відгук керівника підрозділу бази практики.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання знань за результатами проходження навчальної практики

Критерії оцінювання	Бали
Виконання завдань практики	50
Повнота виконання програми	20
Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій	5
Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів	5
Наявність в звіті необхідних матеріалів (таблиць, графіків, схем, додатків)	15
Обґрунтованість висновків і практична значимість рекомендацій (пропозицій)	5
Оформлення звіту	20
Захист	30
Презентація результатів	5
Аргументованість та повнота відповідей на запитання	20
Відгук керівника підрозділу бази практики	5

Підсумкова оцінка звіту з практики визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами проходження навчальної практики

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
		а	

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	А	Звіт з практики характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю якісно обґрунтованих висновків. Відмінно вичерпна і розгорнута відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з аналізом сучасних інформаційних джерел, у тому числі законодавчих і нормативних документів, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, високий рівень виконання практичних завдань з наявністю висновків. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання.
80-89	Добре	В	Звіт з практики характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), достатньо повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків. Добре ґрунтовна відповідь, обґрунтований пакет документів з практики з аналізом інформаційних джерел, законодавчих і нормативних документів, досвіду провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, якісний рівень виконання практичних завдань. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання, але допустив неточності під час відповідей.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
75-79		С	Звіт з практики характеризується достатньо повним розкриттям кожного розділу (теми), наявністю 75 % основних додатків від загальної кількості), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків, але в окремих завданнях з незначними помилками. Повна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з посиланням на інформаційні джерела, використання досвіду провідних вітчизняних вчених, достатній рівень виконання практичних завдань. Здобувач достатньо володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, допустив помилки у формулюванні висновків за результатами виконання практичних завдань, відповідає на питання, передбачені програмою практики, але допустив неточності під час відповідей.
67-74	Задовільно	Д	Звіт з практики характеризується неповною відповідністю програмі практики (виконано 50-75% зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50-75 % додатків від загальної кількості), неактуальністю поданої у звіті інформації (подання інформації за період, що передує терміну проходження здобувачем практики). Задовільна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики без посилань на інформаційні джерела, окремі помилки, виправлення яких відбувається за допомогою керівника практики, середній рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, при відповіді на запитання допустив численні помилки.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
60–66		E	Звіт з практики характеризується обмеженим викладенням змісту програми (роботи) або неповною відповідністю програмі практики (50 % охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50 % необхідних додатків), неактуальністю поданої у звіті інформації. Відповідь щодо обґрунтування пакету документів з практики надана в мінімально допустимому обсязі, містить значні неточності, граничний рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, відповідь на запитання містить принципові помилки.
35–59	Незадовільно	FX	Звіт з практики характеризується неповним викладенням змісту роботи або неповною відповідністю змісту роботи вимогам програми практики (менше 50% охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (менше 50% необхідних додатків), недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, недостатній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, низький рівень виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.
0–34	Неприйнятно	F	Звіт з практики характеризується частковим викладенням змісту роботи або не відповідністю змісту роботи вимогам програми практики, відсутністю додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, відсутній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, відсутність виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.

8. Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль здійснює керівник практики від кафедри комп'ютерних технологій та мехатроніки, протягом проходження навчальної практики він аналізує та оцінює систематичну роботу здобувача.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№	Етапи практики	Кількість	Література
		ГОДИН	
		очна	
1	Ознайомлення з науково-інформаційними джерелами за обраним напрямом досліджень, формування бібліографії.	25	1.1,2.1,3.1
2	Оволодіння навичками відповідності до завдання. Вивчення програмного забезпечення для машинного перекладу.	15	1.1,2.1,3.1
3	Вивчення сучасних інтелектуальних методів машинного перекладу.	15	1.1,2.1,3.1
4	Виконання індивідуального завдання керівника. Оформлення звіту практики.	15	1.1,2.1,3.1
5	Підготовка тексту доповіді (виступу) для захисту звіту з навчальної практики.	15	1.1,2.1,3.1
6	Оформлення дослідницького матеріалу.	10	1.1,2.1,3.1
7	Формулювання загальних висновків роботи, рекомендацій щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. Складання звіту за результатами практики.	10	1.1,2.1,3.1
8	Складання списку використаних джерел і оформлення додатку. Захист звіту.	15	1.1,2.1,3.1
Разом		120	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять

_____ (за потреби)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

_____ (за потреби)

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

1.1. Ваховська О. В. Основи комп'ютерної лінгвістики: навчально-методичний посібник. Київ : КНЛУ, 2023. 112 с.

2. Допоміжна література

2.1. Dupont, Q. The Cryptological Origins of Machine Translation, from al-Kindi to Weaver. Amodern. 2017.

3. Інформаційні ресурси

3.1. Навігація робочим процесом перекладу: Вичерпний посібник (2023) <https://www.conveythis.com/uk/guide-to-translation-workflow-management-2023/>

Розробник (и):

старший викладач кафедри комп'ютерних технологій та мехатроніки

(підпис)

Сергій НЕРОНОВ

« 26 » серпня 2024 року

Завідувач кафедри комп'ютерних систем

докт. економ. наук, проф.

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Віталіна БАБЕНКО

« 26 » серпня 2024 року

Погоджено

Гарант освітньої програми

к.філол.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Анастасія ПТУШКА

« 26 » серпня 2024 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

Декан механічного факультету

(підпис)

Олександр ЄФИМЕНКО

(прізвище та ініціали)

к.т.н, доц.

(науковий ступінь, вчене звання)

« 26 » серпня 2024 року